

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Richarda Tomana a soudců JUDr. Renáty Zimové a JUDr. Ondřeje Kubáta ve věci žalobkyně: **MUDr. M. I.**, nar. [redacted] bytem [redacted], zastoupené JUDr. Alexandrem Kociánem, advokátem se sídlem kanceláře Karlovy Vary, Závodní 391/96C, proti žalované: **Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti**, se sídlem Praha 2, Vyšehradská 16, IČO 00025429, jednající Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových, se sídlem Praha 2, Rašínovo nábřeží 42, o **50 000 Kč**, k odvolání žalované proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 6. ledna 2017, č.j. 23C 155/2014-69,

t a k t o :

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se ve výrocích I. a III. **potvrzuje.**
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů odvolacího řízení 11 408 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám advokáta JUDr. Alexandra Kociána.

O d ů v o d n ě n í

Shora citovaným rozsudkem soud prvního stupně uložil žalované povinnost zaplatit žalobkyni částku [redacted] Kč a na náhradě nákladů řízení částku 34 825,40 Kč k rukám jejího právního zástupce, to vše do 15 dnů od právní moci rozsudku (I. a III.), a v rozsahu částky 30 000 Kč žalobu zamítl (II.).

Takto rozhodl o žalobě, kterou se žalobkyně domáhala zaplacení zadostiučinění za nemajetkovou újmu ve výši žalované částky s tvrzením, že jí újma byla způsobena nezákonným rozhodnutím, a to usnesením o zahájení trestního stíhání pro trestný čin podvodu ze dne 25.4.2012, když trestní řízení následně skončilo zprošťujícím rozsudkem odvolacího soudu ze dne 22.7.2013 se závěrem, že skutek, který byl předmětem obžaloby, se nestal. Nárok na odškodnění uplatnila žalobkyně u žalované 18.10.2013 s tím, že nezákonným trestním stíháním došlo k zásahu do její morální integrity, důstojnosti, cti a dobré pověsti, za stíhaný skutek hrozil trest odnětí svobody až na 8 let, žalobkyně byla dlouhodobě stresována a v nejistotě, je [redacted] v jednom z největších lázeňských sanatorií, její povolání je spojeno s důvěrou klientů i kolegů, v poměrně malém městě bylo její trestní stíhání všeobecně známo, žádný podnět k němu nezavdala, základem stíhání byl vykonstruovaný znalecký posudek zpochybňující platnost závěti. Věc byla medializována na televizních stanicích TV Nova a Prima. Žalovanou byla odškodněna v náhradě nákladů trestního řízení, ve vztahu k nemajetkové újmě se jí dostalo pouze omluvy, kterou nemá za dostatečnou.

Žalovaná nesporevala základní rozhodné skutkové okolnosti věci, spornou otázkou zůstala pouze přiměřenost poskytnutého zadostiučinění, když danou omluvu považuje za odpovídající a účinný satisfakční prostředek. V trestním řízení proti sobě stály dva diametrálně odlišné znalecké posudky a bylo zapotřebí rozhodnutí nezávislého soudu, trestní řízení nebylo zatíženo průtahy, žalobkyně byla ohrožena trestní sazbou 2 až 8 let, věc sice byla medializována, jedna z reportáží však hovořila o žalobkyni jako o neprávem obviněné a lze mít za to, že její jméno očistila. Navrhla zamítnutí žaloby.

Soud prvního stupně vyšel po provedeném dokazování ze zjištění, že usnesením ze dne 25.4.2012 bylo zahájeno trestní stíhání žalobkyně pro trestný čin podvodu podle § 209 odst. 2, 4 písm. d) trestního zákoníku, rozsudkem Krajského soudu v Plzni ze dne 22.7.2013 byla žalobkyně zproštěna obžaloby podle § 226 písm. a) trestního řádu, neboť nebylo prokázáno, že se stal skutek, za který byla stíhána. Stíhaný skutek měl spočívat v tom, že žalobkyně měla v úmyslu obohatit se předložit padělek ručně psané závěti v její prospěch, který si měla opatřit za účelem získání dědictví. Žalobkyně se s věcí svěřila své přítelkyni, která také zhlédla pořad TV Prima Krimi zprávy, dle které [redacted] měla zfalšovat závět starší paní, své pacientky, a tím nabytí nemovitosti. Jméno žalobkyně sice v reportáži nezaznělo, ale reportérka stála před domem, v němž žalobkyně bydlí, zazněl hlas manžela i syna žalobkyně. Známí i osoby v zaměstnání věděli, že se věc žalobkyně týká, hovořilo se o obvinění z trestného činu, policie se nevyjadřovala.

Na takovém skutkovém základě soud prvního stupně odkázal na ust. §§ 1, 5, 7, 8, a 31a zák.č. 82/1998 Sb. a uzavřel, že usnesení o zahájení trestního stíhání žalobkyně je nezákonným rozhodnutím a tato skutečnost zakládá odpovědnost žalované za nemajetkovou újmu, která žalobkyni vznikla. Při úvaze o formě či výši zadostiučinění, které by se mělo žalobkyni dostat, vycházel z povahy trestní věci, délky trestního řízení a následků, které v osobnostní sféře žalobkyně způsobilo s tím, že každé trestní řízení osobní život stíhaného negativně ovlivňuje a bytí platí zásada presumpce nevinny, samotné trestní stíhání je pro každého obviněného zátěží. Nijak nezpochybnil pochopitelnou subjektivní nepohodu žalobkyně, ta však sama o sobě není odškodnitelnou nemajetkovou újmou. Žalobkyně byla stíhána celkem jeden rok a tři měsíce za trestný čin majetkové povahy s hrozbou odnětí svobody až na 8 let, tedy za trestnou činnost obecně nevnímanou jako zvlášť zavrženíhodnou. V této konkrétní věci je však dle soudu prvního stupně zapotřebí zohlednit, že žalobkyně je [redacted] a podstatou jejího obvinění bylo získání majetku po [redacted] s cílem vlastního obohacení. Pokud je takové obvinění medializováno, značně zasahuje cest a dobré jméno,

negativní mediální publicita byla v řízení prokázána, okolí žalované mohlo z pořadu TV Prima dovodit totožnost žalobkyně. Pořad TV Nova soud prvního stupně nezohlednil, neboť pro žalobkyni vyzněl spíše očišťujícím způsobem. Při takových úvahách shledal, že je namíste odškodnění újmy žalobkyně v penězích, zohlednil i skutečnost, že žalobkyně nebyla v rámci stíhání omezena na svobodě, nebyl prokázán zásadně dehonestující negativní vliv v jejím okolí a žalobkyni jako osobě dosud bezúhonné hrozil nepodmíněný trest spíše teoreticky. Žalobkyně netvrdila ani neprokazovala nesprávný postup orgánů v trestním řízení ani jejich snahu o záměrnou kriminalizaci. Zdůraznil, že případná výše zadostiučinění nesmí být v rozporu s obecně sdílenou představou spravedlnosti, tedy její přiznání nad rámec konstatování porušení práva je namíste pouze tehdy, jestliže by se poškozenému z hlediska obecné slušnosti satisfakce dostat mělo. Za odpovídající uvedeným kritériím i judikatuře shledal částku [redacted] Kč, v jejím rozsahu proto žalobě vyhověl a ve zbývající části ji zamítl. O nákladech řízení rozhodl podle § 142 odst. 3 o.s.ř. s tím, že rozhodnutí záviselo na úvaze soudu a žalobkyni přiznal náhradu zastoupení advokátem vyčíslenou podle vyhl.č. 177/96 Sb.

Rozsudek napadla včasným a přípustným odvoláním žalovaná, která namítla, že v rámci svého stanoviska ze dne 21.3.2014 se v odškodňovacím řízení žalobkyni omluvila a tuto formu satisfakce lze považovat za dostatečný a účinný způsob zmírnění následků předmětného trestního řízení. Nelze přehlížet, že trestní řízení bylo vyvoláno třetí osobou, stály proti sobě protichůdné znalecké posudky, k trestnímu oznámení byl připojen právě posudek vyznívající v neprospěch žalobkyně a teprve rozhodnutí nezávislého a nestranného soudu mohla být věc postavena najisto. Trestní řízení nebylo stíženo průtahy a za medializaci věci nenese žalovaná odpovědnost, její orgány ji nevyvolaly. Obsah zohledněné reportáže bylo možno hodnotit pouze zprostředkovaně, druhá reportáž žalobkyni plně očistila jako oběť nekvalitně zpracovaného znaleckého posudku. Navrhla zrušení rozsudku a vrácení věci soudu prvního stupně k dalšímu řízení, případně jeho změnu zamítnutím žaloby.

Žalobkyně navrhla potvrzení rozsudku jako věcně správného s tím, že k jejímu trestnímu stíhání vůbec nemuselo dojít, pokud by orgány činné v trestním řízení postupovaly řádně a za znalce určovaly osoby k tomu kompetentní, negativní vyznění reportáže, která již nebyla k dispozici, bylo dostatečně reprodukováno svědecky i čestným prohlášením.

Odvolací soud projednal věc při jednání (§ 214 odst. 1 o.s.ř.), v mezích podaného odvolání přezkoumal napadený rozsudek včetně řízení, které předcházelo jeho vydání (§ 212 a § 212a o.s.ř.), a odvolání opodstatněným neshledal.

Soud prvního stupně na podkladě dostatečných skutkových zjištění dospěl v této konkrétní věci ke správným závěrům skutkovým i právním, odvolací soud se s nimi ztotožňuje a v podrobnostech na ně odkazuje.

Pokud žalovaná v odvolání poukazuje na omluvu, které se z její strany dostalo žalobkyni v rámci předběžného projednání nároku, nepochybně je žádoucí, že v poměrech této věci byla omluva poskytnuta, byť ve vztahu k právní úpravě obsažené v ust. § 31a odst. 2 zák.č. 82/1998 Sb. není omluva zákonným prostředkem odškodnění nemajetkové újmy, měla by v právním státě být poškozenému vždy k dispozici vedle dalších prostředků satisfakce a měla by vystihovat specifika případu. I pokud se tak v této věci stalo, sdílí odvolací soud závěr soudu prvního stupně o tom, že přílehavým a zásadám obecné slušnosti odpovídajícím satisfakčním prostředkem vůči žalobkyni je odškodnění peněžité. Soud prvního stupně na intenzitu újmy, která byla nezákonným trestním stíháním žalobkyni způsobena, nahlížel ze všech zákonných hledisek a správně ve vztahu k nim zdůraznil zejména postavení žalobkyně

v jejím občanském, osobním i pracovním životě. Pokud jde o povahu trestní věci, je třeba zdůraznit, že ve zcela obecné rovině nepochybně trestná činnost majetkové povahy není vnímána intenzivně zavrženíhodným způsobem, nicméně tento obecný náhled zaniká v situaci, kdy je trestní řízení vedeno proti ██████ který se měl obohatit na úkor svého ██████ navíc pro případ jeho smrti. Taková situace vyznívá velmi negativně napříč celou společností, výrazně dehonestuje obecně kladně vnímané postavení ██████, principy jeho poslání i principy vzájemné důvěry mezi ním a pacienty. Zvláště intenzivně pak musí být vnímána v poměrech menšího města a pracoviště ██████ samotného. Jakkoli tedy zde projednávané trestní řízení netrvalo nepřiměřeně dlouho, svou povahou nutně intenzivně zasáhlo do osobní i pracovní sféry žalobkyně. Odhlížet nelze ani od skutečnosti, že bylo vedeno proti osobě dosud zcela bezúhonné, přitom samotná obecná informace o využitelné trestní sazbě pro daný trestný čin vyznívá opět velmi negativně jak z hlediska vnímání samotného poškozeného, tak z hlediska náhledu jeho okolí. Jakkoli tedy bylo trestní řízení vedeno bez negativních excesů a nikoli nepřiměřeně dlouho, povaha trestní věci z hlediska závažnosti stíhané trestné činnosti a z hlediska postavení osoby, která se jí měla dopustit, intenzitu újmy žalobkyně značně zvyšuje. Pokud žalovaná poukazuje na skutečnost, že se nijak nepodílela na medializaci věci, lze pouze konstatovat, že k medializaci by spolehlivě nedošlo pouze v případě, kdy by nebyla žalobkyně stíhána, jinak je v dnešní době předpoklad medializace jakékoli události, která je způsobilá vyvolat mediální zájem, víceméně zaručen, přinejmenším je velmi pravděpodobný. Pokud je namítáno, že obě v médiích uváděné zprávy nevyzněly vůči žalobkyni negativně, naopak, jedna z nich pozitivně, nutno uvést, že okruh osob, které jednotlivé zprávy zhlédly, se nemusel nutně shodovat.

Lze tedy shrnout, že v projednávané věci bylo prokázáno, že na základě nesporného odpovědnostního titulu žalované byla žalobkyni v její osobnostní i profesní sféře způsobena újma, jejímuž odškodnění odpovídá finanční satisfakce ve výši určené napadeným rozsudkem. Z těchto důvodů proto odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně jako věcně správný podle § 219 o.s.ř. potvrdil včetně správného výroku o náhradě nákladů řízení.

O nákladech odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle § 224 odst. 1 a § 142 odst. 1 o.s.ř. a úspěšné žalobkyni přiznána náhrada za zastupování advokátem v rozsahu dvou úkonů právní služby po 3 100 Kč (vyjádření k odvolání a účast u jednání), dvojí paušální náhrady po 300 Kč, náhrady promeškaného času v rozsahu 10 půlhodin po 100 Kč a cestovného ve výši 1 628 Kč, spolu s 21% DPH ve výši 1 980 Kč, celkem 11 408 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e n í** dovolání přípustné.

Praha 5. října 2017

Mgr. Richard Toman v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení: Rejentová